

Besluit van de Vlaamse Regering over de erkenning en subsidiëring van voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, en van units voor geïnterneerden

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, artikel 8, 1°, artikel 8, 2°, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014 en artikel 8, 8°, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 16 december 2016;

Gelet op advies 60.794/1 van de Raad van State, gegeven op 20 februari 2017, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° agentschap: het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, opgericht bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 2° besluit van 15 december 1993: het besluit van de Vlaamse regering van 15 december 1993 tot vaststelling van de algemene regels inzake het verlenen van vergunningen en erkenningen door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 3° besluit van 4 februari 2011: het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap;
- 4° dagondersteuning: de ondersteuning die gedurende de dag wordt geboden. De geleverde ondersteuning is moeilijk tot niet individueel te plannen of toe te wijzen. De ondersteuning heeft per definitie voor een deel een niet-instrumenteel karakter en bestaat uit begeleiding en permanentie. De dagondersteuning wordt uitgedrukt in dagdelen. De voormiddag en de namiddag zijn dagdelen;

- 5° gedetineerde: een gedetineerde als vermeld in de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;
- 6° geïnterneerde: de persoon die geïnterneerd is als vermeld in de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;
- 7° handicap: een handicap als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- 8° psychosociale begeleiding: een-op-eenbegeleiding die tot doel heeft de gebruiker en de context te ondersteunen in de organisatie van zijn dagelijkse leven;
- 9° gevangenis: een gevangenis als vermeld in artikel 2, 15°, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden;
- 10° woonondersteuning: de ondersteuning die tot doel heeft de persoon met een handicap tijdens de week te ondersteunen bij het wonen. De geleverde uren ondersteuning zijn moeilijk tot niet individueel planbaar of toewijsbaar. De ondersteuning heeft per definitie voor een deel een niet-instrumenteel karakter en bestaat uit begeleiding en permanentie.

Hoofdstuk 2. Ondersteuning van personen met een handicap in de gevangenis

Art. 2. Het agentschap kan binnen de grenzen van de middelen die daarvoor zijn vastgelegd op zijn begroting, voorzieningen erkennen en subsidiëren om ondersteuning te bieden aan personen die door het agentschap zijn erkend als een persoon met een handicap, of aan personen met een vermoeden van handicap, die in de gevangenis verblijven als gedetineerde of als geïnterneerde.

De persoon met een handicap of met een vermoeden van een handicap dient een aanvraag in bij het agentschap om te kunnen gebruikmaken van de ondersteuning.

Art. 3. De voorzieningen, vermeld in artikel 2, bieden de volgende ondersteuning:

- 1° handicapspecifieke dagondersteuning in de gevangenis;
- 2° psychosociale begeleiding;
- 3° overdracht van handicapspecifieke knowhow en forensische expertise aan andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de gedetineerde of de geïnterneerde.

Art. 4. De programmatie voor de erkenning van de voorzieningen, vermeld in artikel 2, bedraagt 1647 personeelspunten.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan binnen de grenzen van de middelen die daarvoor beschikbaar zijn op de begroting van het agentschap, de programmatie, vermeld in het eerste lid, aanpassen.

Art. 5. Om erkend te worden en te blijven, moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:

- 1° de voorziening is opgericht door een privaatrechtelijke vereniging met rechtspersoonlijkheid waarvoor het bij wet verboden is haar leden een vermogensvoordeel te bezorgen, door een vennootschap met rechtspersoonlijkheid en met een sociaal oogmerk of door een ondergeschikt bestuur zoals een provincie, een gemeente, een intercommunale van gemeenten of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 2° de voorziening past binnen de programmatie, vermeld in artikel 4;
- 3° de voorziening toont aan dat ze beschikt over een uitgewerkt referentiekader voor forensisch werken;

4° de voorziening toont de samenwerking aan met andere actoren die binnen de gevangenis werken.

Het besluit van 4 februari 2011 is van toepassing op voorzieningen als vermeld in artikel 2 van dit besluit.

Art. 6. Het besluit van 15 december 1993 is niet van toepassing op de erkenning van de voorzieningen, vermeld in artikel 2 van dit besluit, met uitzondering van artikel 9, 10 en 12 tot en met 17 van het besluit van 15 december 1993, voor de aanvraag van een erkenning en de afhandeling van de aanvraag van een erkenning.

De voorzieningen, vermeld in artikel 2, worden erkend voor een aantal personeelspunten.

Art. 7. Het agentschap subsidieert de personeelspunten waarvoor de voorziening, vermeld in artikel 2, is erkend, in voorkomend geval verminderd met de personeelspunten die worden omgezet in werkingsmiddelen als vermeld in artikel 8.

Het agentschap verleent bijkomend een werkingstoelage van 89 euro per personeelspunt waarvoor de voorziening, vermeld in artikel 2, is erkend.

Het agentschap subsidieert de werkingsmiddelen, vermeld in artikel 8, eerste lid, van dit besluit, op voorwaarde dat er over de aanwending van het bedrag voorafgaand overleg is gepleegd met het collectieve overlegorgaan, vermeld in artikel 27 van het besluit van 4 februari 2011, of dat er collectieve inspraak als vermeld in artikel 30 van het voormelde besluit, is geweest en dat er een schriftelijke overeenkomst met de werknemersvertegenwoordiging is gesloten, en er aan die overlegkanalen transparantie is geboden over de aanwending.

Op verzoek van het agentschap bewijst de voorziening, vermeld in artikel 2, het resultaat van het overleg met het collectieve overlegorgaan of de collectieve inspraak en het schriftelijke akkoord met de werknemersvertegenwoordiging.

Als een voorziening als vermeld in artikel 10, 5% of minder dan 5% van de personeelspunten omzet in werkingsmiddelen, is er geen schriftelijke overeenkomst met de werknemersvertegenwoordiging vereist. In dat geval volstaat voorafgaand overleg met de vermelde overlegkanalen met het oog op transparantie over de aanwending.

Art. 8. Een voorziening als vermeld in artikel 2, kan maximaal 10% van de personeelspunten waarvoor ze is erkend, omzetten in werkingsmiddelen tegen een bedrag per punt.

Het bedrag per punt, vermeld in het eerste lid, wordt jaarlijks door het agentschap bepaald door de totale gesubsidieerde personeelskosten van de voorzieningen die erkend en gesubsidieerd of vergund zijn door het agentschap, te delen door het totale aantal personeelspunten die het agentschap subsidieert.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, mag niet aangewend worden voor reservevorming of voor de aanwerving van personeel of voor de vergoeding van eigen personeelskosten. De besteding van het bedrag mag gespreid worden over meer dan een boekhoudkundig jaar.

Art. 9. De voorzieningen, vermeld in artikel 2, bezorgen jaarlijks een verslag over hun werking aan het agentschap.

Het verslag wordt opgemaakt aan de hand van de sjabloon die wordt vastgesteld door het agentschap, en bevat de volgende elementen:

- 1° informatie over de geïnterneerden en de gedetineerden aan wie ondersteuning wordt geboden, onder andere informatie over de aard van hun handicap;
- 2° een beschrijving van de geboden ondersteuning;
- 3° informatie over de samenwerking met andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de geïnterneerden en de gedetineerden;
- 4° mededeling van knelpunten en opportuniteiten.

Het jaarverslag wordt aan het agentschap bezorgd vóór 30 maart van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarop het jaarverslag betrekking heeft.

Hoofdstuk 3. Units voor geïnterneerden

Afdeling 1. Erkenning en subsidiëring

Art. 10. Het agentschap kan binnen de grenzen van de middelen die daarvoor zijn vastgelegd op zijn begroting, units voor geïnterneerden erkennen en subsidiëren.

Art. 11. De units voor geïnterneerden bieden ondersteuning aan personen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° ze zijn geïnterneerd;
- 2° ze zijn door het agentschap erkend als een persoon met een handicap;
- 3° ze verbleven in de periode van achttien maanden voorafgaand aan de datum van de opname in de unit voor geïnterneerden minstens een dag in een gevangenis of in een forensisch psychiatrisch centrum als vermeld in artikel 3, 4°, c), van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;
- 4° het agentschap heeft positief beslist over de aanvraag van ondersteuning door een unit voor geïnterneerden;
- 5° ze hebben behoefte aan voltijdse dagondersteuning en woonondersteuning in een residentiële setting met handicapspecifieke en forensische knowhow.

In afwijking van het eerste lid, 1°, kunnen de units voor geïnterneerden de ondersteuning die zij bieden aan personen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, continueren nadat een einde gesteld is aan de internering. De ondersteuning kan gecontinueerd worden tot op het ogenblik dat het agentschap aan de betrokken persoon een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning, als vermeld in hoofdstuk 5 van het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap, heeft ter beschikking gesteld. De ondersteuning kan gecontinueerd worden op voorwaarde dat de betrokken persoon binnen de drie maanden te rekenen vanaf de datum van de beëindiging van de internering een ondersteuningsplan persoonsvolgende financiering als vermeld in artikel 1, 15°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 over de indiening en de afhandeling van de aanvraag van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over de terbeschikkingstelling van dat budget, aan het agentschap heeft bezorgd.

Art. 12. Units voor geïnterneerden bieden de volgende ondersteuning:

- 1° dagondersteuning in het kader van een aangepaste infrastructuur;

- 2° woonondersteuning in het kader van een aangepaste infrastructuur;
- 3° psychosociale begeleiding bij de doorstroom naar andere diensten of organisaties die zorg of ondersteuning bieden, in voorkomend geval, naar een dienst of organisatie die erkend of vergund is door het agentschap;
- 4° overdracht van handicapspecifieke knowhow en forensische expertise aan andere diensten of organisaties die betrokken zijn bij de ondersteuning van de geïnterneerde.

Art. 13. De programmatie voor de erkenning van de voorzieningen, vermeld in artikel 10, bedraagt 47 plaatsen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan binnen de grenzen van de middelen die voor de erkenning van units voor geïnterneerden beschikbaar zijn op de begroting van het agentschap, de programmatie aanpassen.

Art. 14. Om erkend te worden en te blijven als een unit voor geïnterneerden als vermeld in artikel 10, moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:

- 1° de voorziening is opgericht door een privaatrechtelijke vereniging met rechtspersoonlijkheid waarvoor het bij wet verboden is haar leden een vermogensvoordeel te bezorgen, door een vennootschap met rechtspersoonlijkheid en met een sociaal oogmerk, of door een ondergeschikt bestuur zoals een provincie, een gemeente, een intercommunale van gemeenten of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;
- 2° de voorziening passen binnen de programmatie, vermeld in artikel 12, eerste lid;
- 3° de voorziening toont aan dat ze beschikt over een uitgewerkt referentiekader voor forensisch werken;
- 4° de voorziening toont de samenwerking met betrokken actoren vanuit justitie aan;
- 5° de voorziening beschikt over een infrastructuur die aangepast is aan forensisch werken.

Het besluit van 4 februari 2011 is van toepassing op de units voor geïnterneerden, vermeld in artikel 10.

Art. 15. Het besluit van 15 december 1993 is niet van toepassing op de erkenning van de voorzieningen, vermeld in artikel 2 van dit besluit, met uitzondering van artikel 9, 10 en 12 tot en met 17 van het besluit van 15 december 1993, voor de aanvraag van een erkenning en de afhandeling van de aanvraag van een erkenning.

De voorzieningen, vermeld in artikel 10, worden erkend voor een aantal plaatsen.

Art. 16. De voorzieningen, vermeld in artikel 10, worden gesubsidieerd voor 87 personeelspunten en een bedrag van 6481 euro als werkingstoelagen per erkende plaats.

Het agentschap subsidieert de personeelspunten die maximaal gesubsidieerd kunnen worden voor de voorziening, vermeld in artikel 10, in voorkomend geval verminderd met de personeelspunten die worden omgezet in werkingsmiddelen als vermeld in artikel 17.

Het agentschap subsidieert de werkingsmiddelen, vermeld in artikel 17 eerste lid, van dit besluit, op voorwaarde dat er over de aanwending van het bedrag voorafgaand overleg is gepleegd met het collectieve overlegorgaan, vermeld in artikel 27 van het besluit van 4 februari 2011, of dat er collectieve

inspraak als vermeld in artikel 30 van het voormelde besluit, is geweest en dat er een schriftelijke overeenkomst met de werknemersvertegenwoordiging is gesloten, en er aan die overlegkanalen transparantie is geboden over de aanwending.

Op verzoek van het agentschap bewijst de voorziening, vermeld in artikel 10, het resultaat van het overleg met het collectieve overlegorgaan of de collectieve inspraak en het schriftelijke akkoord met de werknemersvertegenwoordiging.

Als een voorziening als vermeld in artikel 10, 5% of minder dan 5% van de personeelspunten omzet in werkmiddelen, is er geen schriftelijke overeenkomst met de werknemersvertegenwoordiging vereist. In dat geval volstaat voorafgaand overleg met de vermelde overlegkanalen met het oog op transparantie over de aanwending.

Art. 17. Een voorziening als vermeld in artikel 10, kan maximaal 10% van de personeelspunten, vermeld in artikel 16, eerste lid, omzetten in werkmiddelen tegen een bedrag per punt.

Het bedrag per punt, vermeld in het eerste lid, wordt jaarlijks door het agentschap bepaald door de totale gesubsidieerde personeelskosten van de voorzieningen die erkend en gesubsidieerd of vergund zijn door het agentschap, te delen door het totale aantal personeelspunten die het agentschap subsidieert.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, mag niet aangewend worden voor reservevorming of voor de aanwerving van personeel of voor de vergoeding van personeelskosten. De besteding van het bedrag mag gespreid worden over meer dan een boekhoudkundig jaar.

Art. 18. De persoon met een handicap die ondersteund wordt door een unit voor geïnterneerden, staat zelf in voor zijn woon- en leefkosten.

Art. 19. De units voor geïnterneerden behalen een bezettingsgraad van 95%. Bij een lagere bezetting worden de personeels- en werkingssubsidies verminderd in verhouding tot de werkelijk bereikte bezetting. De bezettingsgraad wordt berekend op het aantal erkende plaatsen, vermeld in artikel 25, tweede lid.

De units voor geïnterneerden bezorgen navolgende gegevens over de bezetting aan het agentschap:

- 1° het aantal personen met een handicap die worden ondersteund;
- 2° de aard en de frequentie van de ondersteuning die wordt geboden.

Het agentschap bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in het tweede lid, moeten worden meegedeeld.

Art. 20. De voorzieningen, vermeld in artikel 10, bezorgen jaarlijks een verslag over hun werking aan het agentschap.

Het verslag wordt opgemaakt aan de hand van de sjabloon die wordt vastgesteld door het agentschap, en bevat de volgende elementen:

- 1° informatie over de geïnterneerden aan wie ondersteuning wordt geboden, onder andere informatie over de aard van hun handicap;
- 2° een beschrijving van de geboden ondersteuning;
- 3° informatie over de samenwerking met andere actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van de geïnterneerden en de gedetineerden;
- 4° mededeling van knelpunten en opportuniteiten.

Het jaarverslag wordt aan het agentschap bezorgd vóór 30 maart van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarop het jaarverslag betrekking heeft.

Afdeling 2. Aanvraag van ondersteuning door een unit voor geïnterneerden

Art. 21. De aanvraag van ondersteuning door een unit voor geïnterneerden bevat de volgende elementen:

- 1° een aanvraagdocument waarvan de sjabloon wordt vastgesteld door het agentschap;
- 2° een verslag, opgesteld door een multidisciplinair team, waarin informatie wordt aangeleverd die toelaat te beoordelen of de persoon die ondersteuning vraagt of de persoon voor wie ondersteuning wordt gevraagd, al dan niet een persoon is met een handicap met in voorkomend geval een positief of negatief advies daarover als vermeld in artikel 28, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de indiening en afhandeling van de aanvraag tot ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, en een duidelijke en omstandige afbakening van de toestand en de behoeften van de aanvrager op medisch, psychopedagogisch en sociaal gebied.

Als de persoon met een handicap die ondersteuning van een unit voor geïnterneerden vraagt of voor wie die ondersteuning wordt gevraagd, al erkend is door het agentschap als een persoon met een handicap, wordt alleen het aanvraagdocument, vermeld in het eerste lid, 1°, bezorgd aan het agentschap.

De aanvraag wordt ingediend door de persoon met een handicap of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Als de persoon met een handicap rechtelijk beschermd is met toepassing van de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, kan de aanvraag tot toewijzing van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning, alsook de aanvraag tot herziening worden ingediend door de bewindvoerder als de persoon volledig onbekwaam is verklaard, zowel wat betreft de persoon als wat betreft de goederen, en als de bewindvoerder vertegenwoordigingsbevoegdheid heeft gekregen, en in de andere gevallen door de persoon met een handicap samen met de bewindvoerder.

Art. 22. §1. Het agentschap legt het dossier voor aan de provinciale evaluatiecommissie.

De provinciale evaluatiecommissie bepaalt of de persoon getroffen is door een handicap.

De provinciale evaluatiecommissie steunt haar beoordeling op het verslag, vermeld in artikel 22, eerste lid, 2°.

De aanvrager kan vragen om te worden gehoord door de provinciale evaluatiecommissie.

In afwijking van het eerste lid wordt het dossier niet voorgelegd aan de provinciale evaluatiecommissie als de persoon zich in een van de situaties bevindt, vermeld in artikel 2, §2bis, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 betreffende de indiening en afhandeling van de aanvraag tot ondersteuning bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. De persoon die zich in een van de situaties bevindt, vermeld in het voormelde artikel 2, §2bis, wordt automatisch erkend als een persoon met een handicap als

vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

§2. Het agentschap beoordeelt of de persoon met een handicap voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 10, 1° en 5°.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Art. 23. In afwijking van artikel 17 kan voor de personen met een handicap die vóór de inwerkingtreding van dit besluit in het kader van een FAM gespecialiseerde ondersteuning voor geïnterneerden genoten en financiële bijdragen betaalden als vermeld in artikel 22 van het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap, na overleg met de personen met een handicap en hun vertegenwoordigers, bepaald worden op welke wijze ze voor de gebruikers die op 1 januari 2017 financiële bijdragen betalen, in de periode van 1 januari 2017 tot en met 1 januari 2021 overgaan van een systeem van financiële bijdragen naar een systeem waarbij de persoon met een handicap of de gebruiker zelf instaat voor de woon- en leefkosten.

Art. 24. Het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 houdende erkenning en subsidiëring van flexibele aanbodcentra voor meerderjarige personen met een handicap wordt opgeheven.

Art. 25. De volgende voorzieningen worden voor de volgende aantallen personeelspunten ambtshalve erkend voor het bieden van ondersteuning aan personen met een handicap of een vermoeden van handicap die in de gevangenis verblijven:

- 1° Zwart Goor: 752 personeelspunten;
- 2° Openluchtvoeding: 179 personeelspunten;
- 3° OBRA/BAKEN: 716 personeelspunten.

De volgende voorzieningen worden erkend als een unit voor geïnterneerden als vermeld in artikel 10, voor de volgende aantallen plaatsen:

- 1° Sint Ferdinand: 17 plaatsen;
- 2° Itinera: 20 plaatsen;
- 3° t' Zwart Goor: 10 plaatsen.

Art. 26. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2017.

Art. 27. De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN